

o pravdivosti řečenej skutočnosti. Avšak aj v tom prípade, keby obžalovaný bol býval subjektívne presvedčený o pravdivosti řečenej skutočnosti, neľže vylúčiť vinu obžalovaného. Svedok vypovie falošne aj v tom prípade, keď ním tvrdená skutočnosť je síce objektívne pravdivá, avšak svedok tvrdí proti pravde, že vypovedá na základe osobného pozorovania. Podľa zistených skutočností O. G. odmietol žiadosť obžalovaného s tým, že dosvedčí len to, čo videl. O. G. tedy sdělil obžalovanému, že on nespozoroval skutočnosť, potvrdenie ktorej žiadal obžalovaný. Vedel tedy obžalovaný, že O. G. by vypovedal falošne, keby mu vyhovel. Ponevác obžalovaný cez to aj násilím chcel prinútiť svedka k výpovedi obžalovaným žiadanej, preto nemýlil sa vrchný súd, keď uznal, že obžalovaný úmyselne hľadel prinútiť svedka ku krivému svedectvu v trestnej veci.

Čís. 5159.

K rozdílu mezi § 1 a § 2 zák. o ochraně cti.

K pojmu sdělených skutečností po rozumu § 2 zák. o ochraně cti.

(Rozh. ze dne 17. prosince 1934, Zm I 662/34.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl po ústním líčení zmateční stížnost soukromého obžalobce do rozsudku krajského soudu v Mostě ze dne 20. ledna 1934, pokud jím byl obžalovaný uznán vinným přečinem urážky podle § 1 zák. o ochraně cti.

Z d ů v o d ů:

Zmateční stížnost soukromého obžalobce, uplatňující důvod zmatečnosti čís. 9 a), správně čís. 10, § 281 tr. ř., domáhá se kvalifikace činu jako pomluvy podle § 2 zákona o ochraně cti. Jelikož jde o zmateční stížnost soukromého obžalobce, jest vycházeti z toho, co v tomto směru uplatňuje, a tu je pozoruhodno, že spatřuje »hlavně v poslední části pozastavené věty« skutkovou podstatu pomluvy, totiž ve slovech »und heute bedauere, ihm nicht noch weitere versetzt zu haben«. Proč by bylo snad i v první části spatřovati pomluvu, stížnost nedoličuje a jest se proto omeziti jen na tuto výtku.

Rozdíl mezi § 1 a § 2 zákona o ochraně cti tkví v tom, že se ublížení na cti, tedy i vydávání v posměch, tresce podle přísnějšího předpisu § 2, když se snižování cti stalo sdělením skutečností. Pod pojem skutečností spadá také výčitka určitého nečestného skutku, po případě i vinění z určité nečestné, opovržlivé vlastnosti nebo z takového smýšlení; nestala-li se urážka v této formě sdělením konkrétní skutečnosti o uraženém (srov. doslov § 2: o něm), nýbrž byl-li soukromý obžalobce jen zcela povšechně haněn, jaksi povšechně projevenou neúctou k němu, nejde o pomluvu podle § 2, nýbrž o urážku podle § 1 zák. o ochraně cti.

I v souzeném případě nebyla sdělena, pokud jde o napadenou část projevu, skutečnost, ani skutek, ani vlastnost tohoto rázu, nýbrž obžalovaný povšechně projevils o soukromém obžalobci hanu tím způsobem, že prohlásil, že lituje, že mu nedal více políčků. Nepochybil proto soud, kvalifikovav čin podle § 1 zák., a zmateční stížnost opřená o § 281 čís. 10 tr. ř. se nemohla proto setkatí s úspěchem.

Čís. 5160.

Výčitka, že časopis pobírá subvenci z veřejných peněz, je obviněním z nečestného jednání jen, je-li v těsné spojitosti s projevem poznámka o takovém účelu této subvence, který se nesrovnává se ctí poctivého časopisu.

(Rozh. ze dne 17. prosince 1934, Zm II 225/33.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl po ústním líčení zmateční stížnost soukromého obžalobce do rozsudku krajského soudu trestního jako kmetského soudu v Brně ze dne 31. března 1933, jímž byl obžalovaný zproštěn podle § 259 čís. 2 tr. ř. z obžaloby pro přestupek podle § 6 zákona čís. 124/24 sb. z. a n.

Důvody:

Především jest připomenouti, že odvolání, pokud se jím soukromý obžalobce domáhá změny rozsudku ve výroku o vině, je pokládati za zmateční stížnost. Stěžovatel namítá, že výrok kmetského soudu, podle něhož jsou v souzeném případě předpoklady beztrestnosti podle § 4 zákona čís. 124/24 sb. z. a n., ježto závadný článek byl uveřejněn v zájmu veřejném a obžalovanému se důkaz pravděpodobnosti zdařil, je neúplný a protiprávní.

Před vyřízení námitek jest především řešiti otázku, zda pozastavený projev naplňuje v souzeném případě skutkovou podstatu urážky na cti, čili nic. Při tom netřeba přihlížeti k větě o špinavé konkurenci mnohých časopisů, ježto rozsudek vychází z předpokladu, že věta ta není předmětem obžaloby, že ji také nelze beze všeho vztahovati na časopis »H.«, a zmateční stížnost správnost tohoto předpokladu vůbec nenapadá. Je se tedy omeziti jen na výčitku, že časopis »H.« pobírá od státu, pokud se týče od vlády peněžní podporu.

Je sice správné, že výčitka, že časopis pobírá subvenci z veřejných peněz, může za okolností opodstatniti obviňování z nečestného jednání, obzvláště, měl-li časopis touto subvencí ať přímo či nepřímó býti nabádán k jednostrannému způsobu psaní, buď vůbec, buď v určitém případě, neboť je předním a hlavním úkolem poctivého časopisu, by úplně volně a podle svého přesvědčení zpravoval své čtenáře o událostech veřejného života v mezích platných zákonů. S druhé strany nelze však přehlédnouti, že vláda může, po případě i musí časopisům jako též jiným